

Siðanefnd Bláðamannafélags Íslands

Mál 6 2003/2004

Kærendur:

Yfirlæknar á Kvennadeild Landspítala - háskólasjúkrahúss.

Kærðu:

DV

Kæruefni:

Viðtal í DV 15. mars 2004 við föður um andlát barns hans á Kvennadeild Landspítala - háskólasjúkrahúss. Kæran er dagsett 17. mars en barst siðanefnd nokkru síðar og var fyrst tekin fyrir á fundi 15. apríl. Málið var einnig rætt á fundum 3., 10., 26. og 27. maí. Fulltrúar beggja aðila komu á fund nefndarinnar.

Málavextir:

DV greinir frá því að barn hafi andast á Kvennadeild Landspítala - háskólasjúkrahúss í nóvember 2002 í kjölfar legvatnsástungu. Faðir barnsins nafngreinir lækni deildarinnar og sakar hann um að hafa brugðist og að vegna aðgerðarleysis læknisins í kjölfar legvatnsástungunnar hafi barnið látist. Foreldrarinnar kærðu starfsfólk spítalans til landlæknis og síðar lögreglunnar. Fram kemur að foreldrarinnar hyggist að lokinni lögreglurannsókn höfða einkamál á hendur læknum með kröfu um að honum verði vikið úr starfi. Fram kemur að ítrekað hafi verið reynt að ná í umræddan lækni af hálfu blaðsins en hann ekki svarað skilaboðum.

Einnig kemur fram í viðtalinu að foreldrarinnar hafi eftir þetta eignast annað barn og er eftir föðurnum haft að þeir hafi ekki þorað að eignast það á LHS heldur farið til Skotlands. Það atriði reyndist á misskilningi byggt. Barnið fæddist á fæðingardeild LSH. Hins vegar var móðir barnsins send í sérstaka aðgerð til Skotlands sem ekki var unnt að gera á LHS. Þetta var leiðrétt í DV daginn eftir.

Yfirlæknar á Kvennadeild Landspítala - háskólasjúkrahúss kæra umfjöllun DV um málið. Segja þeir að einn læknir Kvennadeildarinnar hafi verið úthrópaður fyrir mistök í starfi þótt engar sönnur hafi verið færðar á að svo hafi verið. Í greinargerð þeirra segir m.a.: „Reyndar var hér um óhappatilvik að ræða og þekktur fylgikvilli við inngríp, sem í þessu tilviki var legvatnsástunga, og var hún framkvæmd vegna tiltekins sjúkdómsástands. Ennfremur er í grein DV vegið að starfsheiðri allra lækna á Landspítalanum en þar segir orðrétt: ‘Það er illa komið fyrir foreldrum þegar þeir þora ekki lengur að eiga börn sín á Landspítalanum vegna óhæfra lækna sem virðast vaða þar uppi sama á hverju gengur’ og

er það haft eftir Helga Magnúsi Hermannssyni, föður barnsins. Hér er gróflega vegið að læknum Landspítalans. Hafa skal í huga að á Kvennadeild Landspítalans fæðast 75% allra barna á Íslandi og burðarmálsdauði á Íslandi er með því lægsta sem þekktist í heiminum eða 4,4 tilfelli pr. 1000 fæðingar árið 2002.“

Í greinargerð kærðu er þess krafist að málinu sé vísað frá þar sem ofangreind villa hafi verið leiðrétt og ekki óskað leiðréttingar að öðru leyti. Kærendur hafi ekki hagsmuni af því að kæra nafnbirtingu læknisins. Ekki sé hægt að fjalla um mál sem þetta án þess að það snerti á einhvern hátt þá sem að því hefðu komið. Mat þeirra sé það að eðlilegt hafi verið undir þessum kringumstæðum að nafngreina lækinn sem í hlut átti þannig að ljóst væri við hvern væri átt. Það gæti varla hafa skaðað kærendur persónulega heldur þvert á móti. Er því haldið fram að framsetning DV um málið hafi ekki með neinum hætti verið óvönduð eða án tillitssemi. Jafnframt kom fram hjá kærðu að DV hefðu engar óskir borist um leiðréttingu eða aðrar aðgerðir af hálfu blaðsins vegna fréttarinnar.

Umfjöllun:

Siðanefnd hafnar kröfu um frávísun enda hafa kærendur hagsmuna að gæta. Fréttin og nafnbirtingin snertir starf deildarinnar en ekki einungis þann lækni sem nafngreindur er. Jafnframt hefur siðanefnd vissu fyrir því að kæra forráðamanna deildarinnar er send nefndinni með vitund og vilja umrædds læknis.

Siðanefnd telur eðlilegt að fjallað sé um mál sem þetta í fjölmiðlum. Það er frétt næmt en um leið er umfjöllunin viðkvæm og því vandasöm. Missögn í fréttinni var leiðrétt og telur siðanefnd að DV hafi ekki verið skylt að birta athugasemd sjúkrahússins í heild.

Eftir stendur nafn- og myndbirting. Á fundi með siðanefnd sögðu ritstjórar DV það stefnu blaðsins að birta nöfn þeirra sem um sé fjallað í fréttum nema í undantekningartilvikum, t.d. ef fórnarlamb á hlut að máli eða ef birtingin gæti vísað á fórnarlambið. Í því felist engin ásökun af hálfu blaðsins.

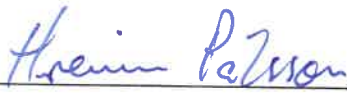
Siðanefnd telur að það hefði ekki rýrt gildi fréttarinnar þótt nafn læknisins og mynd af honum hefðu ekki verið birt og því hafi það verið óþarft. Sjónarmið föðursins um alvarlegt atvik koma engu að síður skýrt fram en með því að sleppa nafn- og myndbirtingu hefði verið sýnd nauðsynleg tillitssemi þegar haft er í huga að málið er í rannsókn og engin niðurstaða fengin. Í kærinni kemur fram að andlát barnsins hafi verið óhappatilvik enda legvatnsástunga alltaf áhættusöm aðgerð. Siðanefnd telur ekki hafa verið ástæðu til að vara við umræddum lækni.

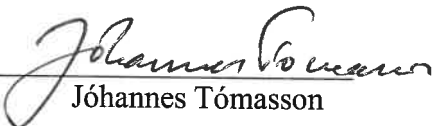
Með því að birta nafn læknisins og mynd af honum telur siðanefnd DV hafa brotið ákvæði 3. greinar siðareglna Blaðamannafélags Íslands þar sem segir að sýna beri fyllstu tillitssemi í vandasömum málum.

Úrskurður:

Siðanefnd telur DV hafa brotið 3. grein siðareglna BÍ. Brotið er alvarlegt.

Hjörtur Gíslason

Hreinn Pálsson

Jóhannes Tómasson

Sigurveig Jónsdóttir

Örn Valdimarsson